

egyetemi hatóságoknak ilyen körülmények között, hogy fedezhetik-e tovább is tekintélyükkel az ifjúsági egyesületek mozgalmait, vagy engedje át az ifjúságot az egyetemeken kívülálló vezetésnek és a rendőrség ellenőrzésének.

Délmagyarország XIII. (1937) március 18. 4. oldal

429. Könyvek és könnyek...Néhány szó a szegedi egyetemi ifjúság szociális gondozásáról

Aki kevéssé is ismeri az egyetem belső életét, jól tudja, hogy a „tudományok csarnokában” valami különös légkör uralkodik. Az egyetemi oktatás szelleme és módszere hozza ezt magával. A folyosókon kisebb-nagyobb csoportok sétálnak, hullámzó beszélgetés és vita folyik egy-egy új tanulmányról, könyvről, felfedezésről. A szemináriumok asztalainál könyvhegyek között élénk szemű fiatal fejek hajolnak a betűsorok fölé, bibliográfiát állítanak össze. A laboratóriumok mélyén komoly kísérletek folynak, termékeny gondolatok születnek, eszmékről folyik a vita. A mai élet zűrzavarából idetévedő külső szemlélő számára gondtalannak látszó világ ez, pedig a modern élet minden betegsége, gondja és baja egyre jobban kopogtat az egyetem kapuin is. Tanulmányuk derekán álló hallgatók tűnnek el sorainkból máról-holnapra, a tiszta tekinteteket valami fátyol homályosítja el, néha-néha erősebb szavak törnek elő a máskor annyira komolyak ajkairól, és egyszer-másszor kibuggyannak a szenvedés és nélkülözés könnyei is. A húsvét megváltó ünnepén szóljunk néhány szóval azokról az intézményekről, amelyek az ifjúság segítségére létesültek, könnyeket törölnek és biztosítják a lehetőségek szerint a tudományok hűséges szolgálatát.

A működése tizennegyedik évében lévő Egyetemi Diákjóléti és Diákvédő Iroda jelentése a legutóbbi, 1935/36. akadémiai évről, közel 38.000 pengős kiadásról számol be. Rámutat ez a beszámoló arra, hogy az általános gazdasági hanyatlás éppen akkor nehezíti meg a segítő akciót, amikor maga az egyetemi ifjúság is a legsivárabb körülmények közé jutott. Az iroda legnagyobb segélyezési tétele a több, mint 17.000 pengős tandíj- és vizsgadíj-segélyezés volt. Valóban, a félévek elején sokszor látni a quaestura hivatala előtt félrevonuló és szinte torzult arcú fiatalokat, akiknek a zsebében a beiratkozási díjnak s a tandíjnak csak a fele van, vagy talán még annyi se. Lakássegélyre majdnem 8000 pengőt utalványozott ki ugyancsak az elmúlt évben a Diákvédő Iroda. Primitíven egyszerű, legtöbbször szegényes, sőt egészségtelen kis hónapos szobák 10-15 pengős bérére oszlott föl ez az összeg. A külvárosok utcácskáiban, szinte pincehelyiségekben tanulnak éjjente gyérfényű petróleumlámpa mellett a jövő orvosai, tanárai, bírái, – mellőzöttjei és befutottjai. „Míg ezelőtt öt évvel alig 60-70 hallgató folyamodott lakásbérsegélyért, addig az idén félévenként 250-260 a folyamodók száma; ennek megfelelően kellett tehát a rendelkezésre állítható összeget felapróznunk” – szögezi le Buday professzor, a Diákvédő Iroda szeretettel körülvett és nagylelkű vezetője tanulságos jelentésében a tényeket.

A Mensa Academica Publice ötödik esztendejében súlyos nehézségekkel küzdött. Az egész havi ellátásért járó 21 pengős összeget a diákasztal többsége nem tudta megfizetni, holott az ételmezés önköltségi napi átlaga 75 és 78 fillér között mozgott. A két félévben a segélyezett 362 hallgató közül csak 24 fizette a teljes díjat, 65-en öt pengőt, 136-an tíz pengőt fizettek 30 ebédért és vacsoráért. A számoknak megdöbbentő kavargása folyik itt le, de hol maradnak emellett azok a számok, akiket nem tartanak nyilván oszlopos rubrikákban: Körülbelül 1000 egyetemi hallgató ellátásáról valójában nincsenek adatok, pedig ezeknek legalább fele nem szülőknél lakó. A karikás szemek, az összecsukló testtartás, a szélsőséges megmozdulások felé hajló tömegek Minden-mindegy elve enged itt sok titokra következtetni.

A bajtársi egyesületek csökkent anyagi erővel mindent megtesznek, hogy tagjaik az emberi életnívón megmaradjanak, és zavartalanul végezhesék tanulmányaikat. A Turul Szövetség és a MIEFHÖE külön menzát, diákasztalt is tartanak fenn, hol úgyszólván fillérekért kaphatni ebédet és vacsorát. A két egyesület asztalainál 160 hallgató közül körülbelül ötvenen minden ellenszolgáltatás nélkül jutnak ellátáshoz. A természetbeni segítségi lehetőségek – ruházás vagy tüzelőanyag nyújtása – az egyesületeken belül sajnos rendszertelenek és ritkák; leginkább egy-egy nagyobb adományozás, vagy külső pártolás eseteiben kerülhet rájuk sor. Az egyetem hatósága és professzorai megértéssel és szeretettel támogatják az egyes bajtársi alakulatokat, sőt állandó segítséget biztosítanak számukra.

Az egyházak által nyújtott anyagi adományok is jelentősek: a római katolikus egyház 580 pengős, a református egyházközség 850 pengős, a zsidó hitközség körülbelül 6000 pengős összeget juttatott az elmúlt évben diákjóléti célokra. Az Emericana többszázpengős beiratkozási segéllyel igyekezett enyhíteni tagjainak helyzetén.

Mint e futólagos áttekintés is mutatja, óriási lendületű harc folyik a jövő nemzedék érdekében a nincs és a semmi ellen. Az egyetemi ifjúság látja és tudja, hogy gondoskodnak róla, de érzi azt is, hogy nem százszázalékosan. Nem a vádaskodás és a kérkedés, hanem az öntudat és meggondolás hangján kiáltja bele a magyar társadalomba nagy kérdését. Ki itt a felelős a múltért és a jelenért, és ki és hogyan biztosítja számára a jövőt?

Az ifjúság problémáival foglalkozni ma divatos jelenség, és az ifjúság mégsem akar önmagából reklámot vagy ugródeszkát csinálni. Az egyetemi ifjúság higgadt és komoly rétegei jól látják, hogy az ifjúság problémáinak megoldását késleltetni egyet jelent az ifjúságot a szélsőségek eszközének és anyagának odadobni. Éppen ezért ez a réteg a céltudatos és eredményes munkában éli ki magát és ezáltal akarja ráirányítani e társadalom figyelmét nagy problémáira és önmagára.

A szociális gondoskodás ügyét pedig alapvetőnek és fontosnak véli, mert a testi-lelki harmóniát csak ezúton látja elérhetőnek, biztosítotttnak. A szegedi egyetemi ifjúság szociális ellátása az általános helyzet nyújtotta adottságoknak körülbelül

megfelelő. A hallgatók erősen csökkenő száma (1931/32-ben 2163, a jelen tanévben 1798 hallgatója van az egyetemnek) és egyre süllyedő életnívója (és ami ezzel együtt jár: apadó teljesítőképesége) azonban arra int, hogy ezt a szociális gondozást emelni és fejleszteni kell. A mai intellektuális ifjúság erősen megváltozott helyzete, elődeinél sokkalta sivárabb kilátástalansága parancsolóan figyelmeztet az ifjúság kérdéseire. A 60-70 kilométerről naponta idekerékpározó mezei bölcsező vagy medikus lehetetlen helyzete, a gumikabátban telelő jogászok élete már az emberi lelkiismerethez szól. A szegedi egyetemi ifjúság nagy és szent felelősségtudatot érez magában, és ezért joggal elvárhatja, hogy vele szemben is érezzék ezt. Tragikus nemzedék vagyunk, de tragédiánk még fájóbb lesz, ha más nemzedékek magunkra hagynak. A könyvek dolgos ifjúsága azt kéri és várja a társadalomtól, hogy lássa meg a könyvhegyek mögött elötörő könnyeket is, és segítsen azokat szétmorzsolni.

A húsvét tavaszváró hangulatában nem ünneprontásul, de sebeinek őszinte feltárással ezt üzeni a szegedi egyetemi ifjúság a mai magyar társadalomnak. És hiszi, hogy a húsvéti harangok zengésén emelkedő lelkek megérik szavát.

Szegedi Napló XIII. (1937) március 26. 18. oldal

430. Hiába akarják megölni az egyéniséget, az egyéniség megölhetetlen. Ravasz László püspök beszéde a Bethlen Gábor Kör jubileumi estjén

Az Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Bethlen Gábor Köre a kolozsvári megalakulás 35. és a szegedi fennállás 10-ik évfordulója alkalmából szombaton este jubileumi estet rendezett a Tisza-szálló nagytermében, amelyet a hallgatóság teljesen megtöltött. Az est előkelő közönségének soraiban megjelent dr. vitéz Shvoy Kálmán ny. altábornagy, országgyűlési képviselő és dr. Pálffy József polgármester is.

Az est műsorát Szabó Imre, a kör elnökének megnyitó beszéde vezette be, majd Renyé Anna Puccini és Liszt szerzeményeket énekelt nagy sikerrel, Jónásné Baranyi Ilona zongorakíséretével. Fehérvári Aranka hatásosan adta elő Szabadi Török–magyar indulóját. Dr. Csekey István egyetemi tanár tartott ezután mindvégig élvezetes előadást Liszt Ferenc és a Revive Szegedin” címmel. Rendkívül sikeres volt Bán Sándor, a szegedi világtalan zongoraművész kifinomult művészettel előadott zongoraszámának, egy kéziratban lévő Liszt-szerzeményt mutatott be.

Szabó Lőrinc, a Kisfaludy Társaság tagja a költeményeiből olvasott fel nagy tetszés mellett. Renyé Anna finom énekszámait és Bán Sándor művészi zongoraszámait után dr. Ravasz László a Duna-melléki református egyházkerület püspöke tartotta meg előadását az „Egyén és a nemzet” címmel. Dr. Ravasz László püspök azzal kezdte előadását, hogy az egyén és a nemzet viszonyát akarja megvilágítani. Foglalkozott a különböző eszmeáramlatokkal, és kijelentette, hogy a világháború után az individualizmus gondolata lekerült a napirendről és helyébe a közösség